

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဘေ၊ရဇံင်ငဲနဲပိုန်ဘိုပ်ဘိုန်ဘီတကံမ်ဖါ

တအာင်း (ပလောင်) ဘာသာပြန်

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

ဘေ၊ရဇင်ငဲန့ပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီတကံမ်ဖါ

ရှမ်းပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ အတည်ပြုပြီးဖြစ်ပါသည်။

ငဲလှူဒါး

ပါင်မိုန်ဒါင်ပုန်ဆေ ကုလသမဂ္ဂ ဟွည်,ဂံမ်နံပ်ရံပ်ချံန်
စီပြည်ပြို;လေး;နဲ့ ပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီတကံမ်ဖာအိုဝ် ဆဇီ ၁၀
ဒီစျမ်ဘာ ၁၉၄၈။ တဲမ်ပျိုရ်;ဒိုည်, နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ တငါည်ဘေ,
လံပ်ရဘံန်အိုဝ်။

ပါင်မိုန်ဒါင်ပုန်ဆေ ကုလသမဂ္ဂ စီပြတ်ပြို;လေး; ဒဲ;အီဆေ
နံပ်ဒိုည်,၊ ကာဒါ;ကုင်မှ်;၊ ကာဒါ;အိုမ်စူပ် အရေကုင် အူနဲမှ်;၊
နာနာမိုဝ်;ကျောင်၊ ဘာ့ဖုင်ပိုင်ငျာ၊ ဒဲ;ဂဲယိုဝ်ဒေဒီရ်;၊ ဒဲ;ဂဲယိုဝ်
ဒေငိုပ်၊ မှာန်ထင်အယ်ဆိုပ် အယ်စေည်ဒေပြတ်ပြို; လေး;ထင်
ဟွည်,ညာဂဲတအိုန် ပဲန်ရကံမ်ဘဲအိုဝ်။

ကောပ်ပိုဝ်ခိုည်ဒီန် ကောမဆျိုန် နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ တကပိုန်
မျှန်မာ စီစီရ်ကုရ်ပျါ,အိုန်ပဲန်ငဲတြာန်၊ ငဲတအောင်း ပြတ်ဆောင်လေး;
ဘေ,ရဲင်နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ တကံမ်ဖာအိုဝ်။

ကောမဆျိုန်နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီကပိုန်မျှန်မာ
ဆဇီ ၂၀၁၉

၂

ဘေး၊ရုဇံင်ငဲနဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီတကံမ်ဖါ

တိုင်ငဲ

အယ်ကုန်ဒါ;တဖိုမ်အယ် နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီအိုင် မိုဝ်;ငွံရ်;
ကုန်ရံရဘီ၊ မိုဝ်;ပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ၊ အုန်ကာဘိုန်စဲ;၊ အုန် ကုရ်ခိုင်;
တငွံရ်;ကုန်ရံရ်အိုရ်လဲဘီ၊ ပုန်လှန်နပ် ရပ်ချန်အယ်အိုင် ကောပ်ပိုင်
မိုဝ်;ချ်ရ်;ပိုန်ရုဇံင် ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင်၊ မာန်ယာ၊ ချန် တခိုည်တ
ကံမ်ဖါအိုင် အူနဲ။

အယ်ကုန်ကာအုန်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ ဒဲ;အုန်ဇံင်တဖိုမ်အယ်၊
ကောပ်ပိုင်မိုဝ်; ညာမှောဘီဂိုပ်ကာနပ် လာည်လောင်ကြောင်ပွါ၊
ညာမှောဘီဂိုပ်ဇိုကောလ ဆိဆံင်အူနဲ။

ကောပ်ပိုင်မိုဝ်;ဟွည်၊ဂြည်ပျီးလေး; ညာမှောအုန်ဘိုန် ဒေဂြည်
ပျိုရ်;ခိုည်အုင်ခိုည်ချ်နဲ၊ ဘိုန်ညိုမ်နပ်ရပ်ချ်နဲ ခိုည်အုင်ခိုည်ချ်နဲ၊
ဘိုန်ဒေဘိုန်ယောဘိုန်ကေန်ဂဲဒီန် မိုဝ်;ပုန်ဆုန်ဘိုန်အိမ်ဆုန်
ဘိုန်ယံမ် အယ်အူနဲ။

ကောပ်ပိုင်လိုဂံတ်လုတ်လာည်ဒဲ;ဥပဒေလှူပံ၊ မှောအုန်ဂိုပ်
ကာရောတ်တစှင်စှိုန် ဘီဒါအာဏာဒေ ဩောင်လုတ်ဩောင်လ
ညာလုတ်ညာလဂဲဒီန်အူနဲ။

ကောပ်ပိုင်လိုဂံတ်လုတ်လာည် ကုရ်ဇူင်ကုရ်လဲဒါ
ကုန်ဒီဆုရ်နာ အူကုင်တောအူကုင် ပျိုဝ်,ယိုဝ်,ဒဲ;ကုင်ရူဟံန်ဆာ
ဒီန်အူနဲ။

ကောပ်ပိုင်မိုဝ်း;ဘီကုင်ဘီရူဂဲ ရန်ဘ်ဖုင် ကုလသမဂ္ဂ ဟွည်,
ရပ်ရံန်ထင်ခိုည်ရဇင်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ၊ ငွဲရးကုန်ရံရဘီ၊ ပုန်ဘိုန်
ကုန်ရပ်ရံ; အိမဲဂါရ်အိပုန် ပုန်ဂြည်လှိုတ်ကုလသမဂ္ဂ၊ ဂဲယိုဝ်,ဂံမ်
ဖိုမ်ဒေပျိုဝ်,ယိုဝ်,မှောဒေဖဘီ ရန်ဇါင်ဇါ;ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင်ဂဲဒိန်
အူနဲ၊

ကောပ်ပိုင်ဘ်ဖုင် ကုလသမဂ္ဂ ဂဲဟွည်,ဘိုန်ဒေလှိုတ်ဇဲ ဒါ;
ဒေကုန်ပါကုန်ရပ်ဇောမ် ကုလသမဂ္ဂ ညာဒဲ;ဘီရံရံ ဒါညာဇောမ်နဲ
ပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီဂါရံဇင် ဘိုန်ဒိုရ် ယာပ်ခြင်တပံတ်ပိုန်ကံမ်ဖာဒိန်
အူနဲ၊

ကောပ်ပိုင်မိုဝ်း;နွဲရံ;ရူမ်ဖိုမ်ရူမ်ပါင်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ ဂါရ်
ဘိုန်ဒေဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင်ဒိန် မိုဝ်း;ခေါင်အရေဒါင် ညှို;အတွ ရံရံ
ပျိုရံ; ကဒိကဝံတ်ဒိန်အူနဲ၊

တွံ့ကူတွံ့ဘၣ်ဖုင် ဒဲးဂဲလိပ် ဘေ၊ရဲဇင်ဲဲဂြည်ပြီးအိုင် တန္တံး
ဒေဆေဆေ၊ ရဲတ်တိုရဲတ်န္တံးဒေဆောန်ဒဲး၊ ဂြည်ဒဲး၊ မှောဘီဂိုပ်
အုန်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန် ဂါရ် ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင် ဒဲးအုန်နဲတဖမ်ဘီ
ပံတ်ပိုန်ကံမ်ဖာအိုင်အုန်၊

တကုရ်ပုရ်းကုင်ရူ၊ တကုရ်ပုရ်းကုင်ရူပုဆေ့မိုဝ်း ရဲတ်တု
ရဲတ်န္တံးဒေချာင်မဲန်မဲန် မှောဘီကုင်ဘီရူရန် ကုလသမဂ္ဂ၊ ပည်ဘီ
ကုင်ဘီရူ ခြုမ်အာဏာဘိုန်ကြောင်ကုင်ရန် ကုလသမဂ္ဂ ဂဲ လှံန်နံပ်
ရံပ်ရံန် ကုရ်ခိုတ်ကုရ်ရောတ်ရ်ဒါညာဇေမ် ခိုည်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်
ဂါရ် ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင်ဒီန်အုန်၊

ပါင်မိုန်ဒါင်ပုန်ဆေ့ ကုလသမဂ္ဂ စီဂြည်ပြီးလေး ပွတ်ဘေ၊
ရဲဇင်ဲဲ နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီတကံမ်ဖာအိုင် ဒဲးအုန်ပဲန်ဒိုည်၊ရတဲ၊ ကုင်
ရူဂါရ် ဘီကုင်ဘီရူ ဒိုည်၊ဒိုည်။

အုဒေါန် ၁

ဘိုရ်ဂွည်အုန်ကိုတ်ဒိုည်၊ဒေပဲန်ဘီ၊ ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြပ်၊ ငွံရ်း ကုန်ရံရ
ဂါရ်နဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဂဲမိုဝ်း ကုရ်ပုရ်းဒိုည်၊ယဘုံ။ ဘီဒါ၊ အယ်ဒီန်
ကောပ်ပိုဝ်အုန်ယိုဝ်ဒေငျန်နံပ်ဒေကုရ်ကာ၊ လာည်လောင် ကြောင်ပွါ၊
လတကုရ်ရူဇဲကုရ်လဲဒါ ခိုည်ဓါဓည် အရောင်။

အူဒေါန် ၂

ဘုံရံဂ္ဂည်ဘီ၊ ခြိုဝ်မျို၊ ဂါးယိုင်နှာမ်၊ အိပုံနံ၊ အီမဲ၊ ဖာဆာ၊
အရေကုင်ပုံနံကုရ်ယောင်၊ ခြိမ်၊ ယွါနံ၊ ဖဘီ၊ ကာဖဘီ၊ တဇာရ်၊
တအဲမ် ဘိုည်ကုရ်ဇော်၊ဂံတ်ခိုည်ဆမာ်၊ ဘုံပံဘိုန်ကုရ်နေရ်ခိုည်၊
ဘုံရဂ္ဂည်နဲပုံနံဘုံပံဘိုန်ဒေဘိုန်ယာပ်ခြိုင် အိုန်တဲမ်ရန် ဘေ၊ရဇံင်ငဲ
နဲပုံနံဘုံပံဘိုန်တွန်ကုယာ်။ ဒဒိန် ကုရ်တောရဂ္ဂည်ဘီအူကူဒိန် ကရင်
မိုဝ်းကုင်ဘိုန်ခိုရ် ယာပ်ခြိုင် ယိုင်ဒေအာဏာတတော၊ဇာရ်မိုဝ်းလ၊
ကုင်ကုန်ဒေါမ် ကုလသမဂ္ဂမိုဝ်းလ၊ အိုမ်တြီကတဲ ကာယိုင်ဒေ
အာဏာတြောင် ဆောင်ရင်ဒေမိုဝ်းလ၊ အိုမ်တြီကတဲ ပုံနံပွပုံနံခါန်
အာဏာ တတော၊ ဇာရ်မိုဝ်းလ၊ ကာဘိုန်စိဇံင်ပါင်လည်မိုဝ်းဂဲ စီကုရ်
ကားလည်အူနံ ပဲတ် (စီလည်ကုရ်ကားပဲတ်) အရေကုင်၊ နဲဘိုန်
တြောင်ကုရ်ဂြည် ကာမိုဝ်းခိုည်ဒိန်ဒါ၊ အိုမ်စူပံတကုင်ပုံနံဆေဂဲဒိန်။

အူဒေါန် ၃

ဘီတွန်ကူဘုံပံဘိုန်ဒေအိမ်ဒေပဲန်ဘီ၊ ဘုံပံဘိုန်ဒေနဲဘိုန်ခိုရ် ယာပ်ခြိုင်၊
ဘုံပံဘိုန်ဒေနဲဘိုန်ဖေတတို။

အူဒေါန် ၄

ကာဘိုန်ဆူည်၊ဘီမှာ်၊ပဲန်မှာည်ပုံနံဆူည်၊ပုံနံဇုံ လိုဒံန်မည်ဒဲး၊ အဆေ
ဘိုန်ဒေအူနံမှာည်၊ ဘိုန်ဒေကုရ်ဇိုရ်၊ကုရ်ယံင်မှာည်။

အူဒေါန် ၅

လာ်၊ဇူလာ်၊ဒဲး၊တာမ်ဆဂေမှောဘီဂိုပ်ကြေ၊ ဂိုပ်လွံတ်၊ မှောဘီ
ဂိုပ်ဘဝ် ခိုည်ဒိန် တဘီမှာ်၊မိုဝ်း၊ကာဘိုန်ညာ။

အုဒေါန် ၆

ဒဘိမိုဝ်း၊ ဒကုန်တောမိုဝ်း၊ အုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ လုန်နံပ်ရပ်ချွန် တဒေ
ခိုည်မိုဝ်း၊ အုန်တဘီအူကူ။

အုဒေါန် ၇

ကောပ်ပိုဝ်ဥပဒေ ကတုန်ရ်း၊ ကတောင်ကုန်နေရ်ဒိုည်၊ ဒေ ကုန်မိုဝ်း၊
လံပ်ဥပဒေ ဘီညာကုန်ရ်ပုရ်း၊ ကုန်ဖြေင်ဒိုည်၊ ဒေယာ်။ ကုန်ယိုဝ် ဝှိုင်ဘင်
ဘေ၊ ရဇင်င်ဲဂြည်ပြို၊ လေး၊ အိုဝ် ဥပဒေဒီညာမှောအုန် ဝိုပ်ကုန်ရ်ပုရ်း၊
ကုန်ဖြေင်၊ ကုန်ဟိုရမှောဘီဝိုပ် လည်ကုန်ကား၊ အဲမ်ဇာရ်၊ ဥပဒေ
ဒီကတုန်ရ်း၊ ကတောင် မှောအုန်ဝိုပ်ကုန်ရ်ပုရ်း၊ ကုန်ဖြေင်။

အုဒေါန် ၈

ဘီကုန်မာပ်န့ပုန်ဘုပ်ဘိုန်အိုရ်ဒေလဲ ပုန်ဒဲး၊ အူနဲပဲတ်ဥပဒေ တတော၊
ဇာရ်ဂါရ်ပုန်ဒဲး၊ ဥပဒေဒီန အုန်ဘုပ်ဘိုန်ဒေန့ ပုန်ဆန်မ် ပုန်ချာင်
ကုန်ခိုတ်ကုန်ရောတ် လူမ်ကုန်ဂြည် တကပိုန်ကုင်ရူ။

အုဒေါန် ၉

ဘီမှား၊ ကာဘုပ်ကုန်တူ၊ စိတိုည်လူတ်တိုည်လ ခြင်လူတ်ခြင် လ
ရူပ်လူတ်ရူပ်လ ဒိုရ်ကုင်ရဂွည်ဒေ။

အုဒေါန် ၁၀

ဘီတွန်ကူ၊ ကုန်ကုန်တူ၊ ဘီပင်န့ပုန်လိုဘိုန်ဂါရ် န့ပုန်လို ညာအူနဲ။
ကုန်ကုန်တူ၊ ဘီပင်ပုန်စီပုန်နဲဘီအူနဲ၊ ဘိုန်ဒေန့ ကုန်ပုရ်း၊ မှော
ဒေန့ခြပ်ဒေ၊ ပုန်ကုန်ဂြည်မာန်ယာမာန်ယာ လူမ် ကာဘောင်
ရင်လံပ်မှား၊ ရအာတ်ဘီအေ။

အုဒေါန် ၁၁

(၁) ဘီတွံန်ကူယာမ်ရောတ် တကုန်ဂြည်ပုန်စီပုန်နဲဒီန် ကုန်ဒါ; ဒေယိုင်ရင်င်ပဲန်ရဘဲင်မဲန်ခြံတို၊ လူမ်ကုန်ဂြည်စီဟွည်, ရာရ်;ဒေမေန် ဇောမ်ဥပဒေရအာတ်ဘီဆေ့ ကာ လူမ်ဒီန်ကာဒါ; မိုဝ်;အုန်လူတ် ဒါ့ဘိုန်ဒေဒါ;အုန်မိုဝ်; ဘီကာယိုင်ရစီရနဲ။

(၂) ကာဒါ;ပုန်ညာအုန် ကာဒါ;ပုန်ဟျိုတ်ပုန်ဟာမ်အုန် အူနဲအူနဲ ဥပဒေကုင်ရူမိုဝ်;လ ဥပဒေကုင်ရူပုန်ဆေ့မိုဝ်;လ ဥပဒေ ယာမ်လူတ် အုန်ဒီန်ကုန်ကာဒါ;မိုဝ်;မှိုမ်လူတ်၊ ခိုည်ပုန်ညာ ပုန်ဟျိုတ်ပုန်ဟာမ် အုန်ဒီ အဆေ့မိုဝ်;ကာဘုပ်ယိုင်ရစီရနဲ ကာဘိုန်မှိုမ်ရိုဘိုန်ဒိုရ်တာမ် ပုန်ဘုပ်ကွတ်ယာမ်လူတ်အုန်ဒီန်။

အုဒေါန် ၁၂

အဆေကာဘိုန်လာလီလီပ်ဆဲ တပုန်ဘိုန်ယာပ်ခြင်တိုပြီမ်အယ်၊ တရမာအယ်၊ တဂါင်အယ်၊ တဘေ့,ကုန်ရ်လား;ကရ်ဇေင်အယ်၊ အဆေကာဘိုန်ဂြည်ဇိုဝ်ရ;ကုန်ရ်ရ်အယ် ဂါရ် ပုန်ဟုင်ဘီတအယ်၊ ဘီတွံန်ကူဘိုန်ဒေဝုည်ယာပ်ဥပဒေ ကတုန်ရ်;ကတေင် မှောဘီကာ ဘိုန်ဒေဂြည်ဇို၊ ကာဘိုန်ဒေလာလီဆဲလီပ်။

အုဒေါန် ၁၃

(၁) ဘီတွံန်ကူ ဘိုန်ခြည်လံပ်ဆုန်ခြည်၊ ဘိုန်ဝုည်ဟာ ဆုန်ဝုည ခိုည်အုင်ခိုည်ရျန်ဒေ။

(၂) ဘီတွံန်ကူဘုပ်ဘိုန်ဒေလည်လေး; ဒိုရ်ကုင်ရူဒေ ဒိုရ် ကုင်ဟံရ်၊
ဘုပ်ဘိုန်ဒေစီရ်ရူ ကုင်ရူပြီမ်ဒေ။

အူဒေါန် ၁၄

(၁) ဘိုန်မှာန်အယ်အယ်ဝွည်ယာပ်ကုင်ဟံရ် ကုန်ဆုန်ဘိုန်ပုန်ဆဏာဘီ။
(၂) ကုန်ကာမိုဝ်;တောင်ရစီရနဲ အရေကုင်ကာဘိုန်မှာန် အယ်ဝွည
ယာပ်ကုင်ဟံရ်၊ ကုန်မိုဝ်;တောင်ရစီရနဲဓါင်ရဇံင် ကုလသမဂ္ဂ၊ ဓါင်ပုန်
ခံပ်ကုလသမဂ္ဂ ကာဘိုန်မှာန်အယ်ဝွည်ယာပ် ကုင်ဟံရ်။

အူဒေါန် ၁၅

(၁) ဘီအူကူဘိုန်ရံပ်ဒေပဲန်ဘီကုင်ဘီရူ ကုင်အူကုင်။
(၂) ကာဘိုန်တကြီစီရ်ခိုည်မိုဝ်; အုန်တဘီကုင်ဘီရူဒီန်၊ နှံပုန်ဘုပ်
ဘိုန်ဒေ ကု်ရခြါည်ဒေပဲန်ဘီကုင်ဘီရူ လံပ်ဟံရ်မိုဝ်; ကာဘိုန်ထောင်။

အူဒေါန် ၁၆

(၁) ကွံန်အီပုန်၊ ကွံန်အီမဲ ကုန်ဟွည်၊ဂိုပ်ရမာ၊ ပါတောင်ခြိုင်
ကာကု်ရ်နှေရ်၊ ကွံန်ကုင်ရူကာကု်ရ်နှေရ်၊ ဟာရဝွည်ယာပ် ကတု်ရ်;
ကတောင်ကာကု်ရ်နှေရ်၊ ကာဘိုန်ယိုဝ်ရကာတ်ရဆာတ်ဆမာ်;၊ ဂါရ်
ဘုပ်ဘိုန်ဒေကု်ရတိုဝ်;၊ ဘုပ်ဘိုန်ဒေတဲရမာ။ ဘိုည်မိုဝ်;ယာမ်ကု်ရ
တိုဝ်;ဂါရ် ဘိုည်မိုဝ်;ယာမ်ပဲန်ဂါရ် အူတာအူယာ ဘိုည်မိုဝ်;ယာမ်
ကု်ရ်ပဲတ် ဂါရ် နှံပုန်ဘိုန်ဂါရ် ဘုပ်ကု်ရ်ပု်ရ်;ဒေ။

(၂) အိပုန်အိမဲ အာရ်ကုန်ဒါ,အာရ်နာ ကုန်မိုဝ်;ဆဖောရူမ် ဂါရ
ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြင် ဆိုန်ရမာစီရမာ။

(၃) ရမာဒါ;အယ်ဒီန် မိုဝ်;ကုရ်ငေမ်ဘာ့ဖုင်ဘီ၊ ကုရ်ငေမ်ကုင်ရူ၊
ကောပ်ပိုဝ်ခိုည်ဒီန်ဘုပ်ဘိုန်ဒေနဲ့ ပုန်ကတုရ်;ကတောင် ပုန်ငိုပ်မေန်
ကုင်ရူ။

အုဒေါန် ၁၇

(၁) ဘီတွန်ကူ အုဇာဂြူခေါင် နှဲဒေရ်ဒီမိုဝ်;ဘိုန်၊ နှဲရူမ်နှဲရာ;
ဇောမ်ဘီမိုဝ်;ဘိုန်။

(၂) ကာဘိုန်ယိုဝ်စိ လာလီတကြုတ်အုဇာခေါင်ပုန်နှဲအယ်။

အုဒေါန် ၁၈

ဘီတွန်ကူ ဘုပ်ဘိုန်ဒေတဂေနံ၊ တဂေနံ ကုရ်ဗီရ်တကာ;တကိုမ်
ဘိုန်ဒေဂွည်ယာပ်ကတုရ်;ဖေ ခိုည်အုင်ခိုည်ရျံန်ဒေ။ နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်
ဒါ;အယ်ဒီန် ဂေါပ်ပည်ဒဲ;အယ်ဘိုန်အယ်ကုရ်ခြါည် ရဂွည်ယာပ်
ကတုရ်;ဖေ ပုန်ညိုမ်နံပ်ရံပ်ရျံန် အယ်ခိုည်အုင်ခိုည် ရျံန်အယ်။
ဂေါပ်ပည်ဒဲ;အယ်ဘိုန်အယ်ဆောန်၊ ဒါ၊ ဂြူပ်၊ စံင်၊ ရဂွည်ယာပ်
ကတုရ်;ဖေပုန်ညိုမ်နံပ်ရံပ်ရျံန်အယ်ရအာတ် ဘီမိုဝ်;ဟွည်၊ ရအာတ်
ရဘံန်ဘီမိုဝ်;ဟွည်။

အုဒေါန် ၁၉

ဘီတွံန်ကူ ဘိုန်ဒေတဂေန်၊ ဘိုန်ဒေပြိတ်ပျိုရ်း၊ ဘိုန်ဒေဒါ ပိုန်
တဂေန်ဒေခိုည်အုင်ခိုည်ချ်ဒေ။ ဒဒိန်ဒဲးအိုန်ဘိုန်ဒေဆောန်၊ ရံပ်၊
ပြိတ်ဆောင်ရမိုဝ်းရပိုည်ပိုန်တဂေန်၊ ပိုန်ကုန်အံမ်တနွံရ်းဒေ ကုန်လှာ်း
ကုန်လှံန်ကာယိုဝ်ရောင် ရကုန်ထွန်တွံန်တီ။

အုဒေါန် ၂၀

- (၁) ဘီတွံန်ကူ ဘုပ်ဘိုန်ဒေကုန်ရစုပည်ချ်တခိုည်၊ ဘုပ်ဘိုန်ဒေကုန်ရ
ဒေါပ်ဘာ်ဖုင် ခိုည်အုင်ခိုည်ချ်ဒေ။
- (၂) ကာဘိုန်င်န်လူတ်င်န်လဘီလိပ်တဘာ်ဖုင်အူနဲအူနဲ။

အုဒေါန် ၂၁

- (၁) ဘီတွံန်ကူ လိပ်ကုန်လှာ်းပွတ်မိုဝ်းလ၊ ယိုဝ်းတကူကုန် ညွှတ်
ပိုန်ရာရ်းခိုည်အုင်ခိုည်ချ်အယ်စီလိပ်မိုဝ်းဟွည်၊ ဘိုန်ဒေ လိပ်ရ်ရဆောင်
တဘာ်ဖုင် ဘီတြောင်ကုင်ရ။
- (၂) နှဲပိုန်ဘိုန်အယ်ခြိုင်ပဲန်ဘီကွံတ်ကာန်ရူ ကုန်နှေရ်ဒိုည်၊ တွံန်ကူ။
- (၃) အာဏာတြောင်ကုင် ဘုပ်တိုင်တဆန္ဒဘီကုင်ဘီရူ။ ဘီအူကူ
ရနောနွံရ်း (မဲ) အူညွှခိုည်ရူမ် ဒဲးခိုည်အုင် ခိုည်ချ်အယ် စီပျိုရ်း
ဆန္ဒအယ် တပျေည်ညာဇိမ် (ရွေးကောက်ပွဲ)။

အုဒေါန် ၂၂

ဘီတွံန်ကူခိုညဉ်မိုဝ်းဒေတဘီရန်ဘၣ်ဖုင်ပိုန်ဘီ၊ ဘၣ်ဘိုန်ဒေ နဲ့ဇာတ်
ဘိုန်ဖေ၊ ဆဲးဒီန်ဂွညဉ်တကု်ရ်ဒေါပ်ကုင်ရူ၊ ဝှညဉ်တပိုန်ယိုဝ် အူန်ကုင်ရူ၊
စီဒါပိုန်ရန်ဘိုန်ပံတ်ပိုန်ကုင်ရူဂါရ် ပိုန်ဇောညဉ်ထဲမ် ကုင်ပိုန်ဆေ့၊
ကုန်စီညာဒဲးအိုမ်စူပ်ဒေမဲန် အိုန်ဘၣ်ဘိုန်ဒေနဲ့ ပိုန်ကာယိုဝ်ကာဘိုန်
ခိုညဉ်ပိုန်ဘၣ်ဘိုန်လံပ်ဟောမ်ဒါ၊ လံပ်ရအိမ်ရယံမ်၊ လံပ်ထုင်မှိုမ်ဂဲဒီန်။

အုဒေါန် ၂၃

(၁) ဘီတွံန်ကူဘၣ်ယဝ်ဒေနဲ့ ပိုန်ဘၣ်ဘိုန်ဒေရ်ရ်ကာန်၊ ဘိုန်ဒေ
ရာရ်ဒေရ်ရ်ကာန် ပိုန်ဆုန်ရ်ရ်ဒေ၊ ဘိုန်ဒေရ်ရ်ကု်ရ်တောဆတီး၊
ဘိုန်ဒေနဲ့ပိုန်ကတု်ရ်းကတောင်ဒိုရ်ရာ၊ရ်ရ်ကာန်။

(၂) ဘီတွံန်ကူ ကာန်ရ်ရ်ကု်ရ်ကု်ရ်နွေရ် ရူရ်းရဲင်ဘၣ်ဘိုန်ကု်ရ်နွေရ်၊
ကာဘိုန်လညဉ်မိုဝ်း။

(၃) တွံန်ဘီရ်ရ်ဒေယောမ်ကာန် ဘၣ်ဘိုန်ရူရ်းရဲင်ဆောင်တောဆောင်တော
မှောအိုန်ဂိုပ်ဟံင်ရမာဒေ မှောဒေဂိုပ်ကာငါညဉ်ဒျုတ်၊ ကုန်ကာကု်ရ်ခိုတ်
ဒေ ဘၣ်ဘိုန်ထင်ပိုန်ငိုပ်မေန်ရအိမ်ရယံမ် ပိုန်ဟံရ်ထင်။

(၄) ဘီတွံန်ကူ ဘၣ်ဘိုန်ဒေကု်ရ်ဒေါပ် သမဂ္ဂကွံန်ဟောမ်ရ်ရ်၊
ဘိုန်ဒေလိပ်ရ်ရ်ရန် တသမဂ္ဂဒန် အတွကရနာ ပူန်တိုခြ်မ်ဆာဒေ။

အုဒေါန် ၂၄

ဘီတွံန်ကူယိုဝ်ဒေနဲ့ ပုန်ဘုပ်ဘိုန်အခိုင်နာရီပုန်ခါန်တရရ်ရ် ကုရ်ဒိုဝ်;
ဇောမ်ပုန်ဘိုန်ဒေ၊ ဘိုန်ဒေနဲ့ဆင်တံန်တရရ်ရ် ကုရ်ဒိုဝ်; တဘုရ်
ဇိုဝ်ဟောမ်အိုန်တရရ်ရ်;ရင် တကျ်ရ်ဂါရ်ပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဒေရလူ။

အုဒေါန် ၂၅

(၁) ဘီတွံန်ကူဘုပ်ယိုဝ်ဒေနဲ့ ပုန်ဟောမ်ပုန်ဒါ ဂါရ် ဂါင်ရဝ္ဍည်၊
ပုန်ငိုပ်မေန်ဝ္ဍည်တခိုည်၊ ပုန်ဇောည်ရအိမ်ရယံမ်၊ ပည်ဝ္ဍည် ဆာဒါ
မှိုမ်ပည်ရမာ။ ဒဒိန်ကုန်ပဲန်ဘီရာ၊ကာန်၊ ဆူရာမ်၊ ကာဘဲတို၊
ကမာည်၊ ကွန်ဟျာ၊ ကာဘဲအယ်ဟျိုင်ဇဲ၊ ဘုပ်ဘိုန်ဒေ ဘိုန်ဖေဝဲဒိန်။

(၂) ယာမ်မိုဝ်;တမာဓါ၊ ကွန်ကညောမ် ဘုပ်ဘိုန်ဒေနဲ့ ရဇောည်
ရထဲမ်ငိုပ်မေန်မဲန်မဲန်။ ဘိုည်မိုဝ်;ကွန်တရမာ၊ ဘိုည်မိုဝ်; ကွန်လူတ်ရူ
ဘုပ်ဘိုန်ကုရ်နှေရ်ဒိုည်,ဒေနဲ့ ပုန်ကတုရ်;ကတောင် ငိုပ်မေန်ရအိမ်
ရယံမ်။

အုဒေါန် ၂၆

(၁) ဘီတွံန်ကူဘုပ်ယိုင်ဒေနှဲ ဆောန်လံပံနံပံ ကုရ်လှာ်;ကုရ်လုံန် (ပိုင်ဍု)၊ ဆောန်ပိုင်ဍုဒီန် ဟာဍြော့အုန် ဘုပ်မိုဝ်; ဘိုန်ဒေဆောန် လိုည်၊ ယာမ်မိုဝ်;တပံတ်တိုင်ဂါရ်ပံတ်ပိုန်ရဇံင်၊ ပံတ်တိုင်ဒီန် ဘုပ်မိုဝ်;ကာဆောန်ကာဘိုန်၊ လံပံ အိန်ဇိန်နီယာ ဂါရ် ပိုင်ဍု ဟျိုင်ဇဲ၊ ဝှည်ပွံတ်တမောဂဲဘုပ်ဘိုန်ကုရ်နှေရ်ဒိုည်။

(၂) လံပံပိုင်ဍုဒီန် လိုဆောန်ဒဲ;အုန်ကုမ်ကိုင်ဒေ ဒဲ;ဒေမှော၊ ဒဲ;ဒေကုရ်န့၊ ဒဲ;အီဓရအုန် ဇံန်နဲ့ပိုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ ဂါရ် ဘိုန်ဒိုရ် ယာပ်ခြိုင်မံင်ပိုန်ရခြုမ်ဒီန်တနွံရ်;ဒေ။

(၃) ယာမ်ရာရးအယ်တလံပံပိုင်ဍုကညောမ်ဒီန် ကုန်မာဘိုန် ဒေရာရ်;ရအာတ်ညို;ယာ်။

အုဒေါန် ၂၇

(၁) ဘီတွံန်ကူဘိုန်ဒေလီပ်ရ်ရ်ကာန် ခိုတ်ကာပ်ခိုတ်ပါန် တဘာ် ဖုင်ဘီ၊ ဘိုန်ဒေဟောမ်ရူမ်ပိုင်ဍု နွံရ်;လခိုည်အုင် ခိုည်ရျံန်ဒေ၊ ဘိုည်မိုဝ်;ပို;ဗွေပိုင်ဍု နံပံထိုန်ဂဲဒီန် မိုဝ်;ဘိုန်ဒေကုရ်ဆောင် ဒေဟောမ်။

(၂) အကျိုအရာလေး;တပိုင်ဌာနံပထိုန်မိုဝ်းလ၊ လေး;တပိုင်ဌာ
လန္တရ်းမိုဝ်းလ၊ လေး;တလိလာည်မိုဝ်းလ၊ ဒါငျန်အိမ် ဒေပုန်ကုရ်
ရ်ရ်ခြိုင်လေး;ဂဲဒိန် ဘုပ်ယိုဝ်ဒေနဲ့ ဘိုန်ကတုရ်း;ကတောင်ဂဲ။

အူဒေါန် ၂၈

ဘီတွန်ကူဘုပ်ယိုဝ်ဒေနဲ့ ရဒေင်ရအိမ်ရယံမ် (လူမှုရေးစနစ်) ဂါရ
ရဒေင်ကုရ်ဇွဲကုရ်လဲဒါ တကုင်ရှုပုန်ဆေ့ အုန်ရ်ရ်ပျိုရ်း နှဲပုန်
ဘုပ်ဘိုန်ဂါရ်နှဲဘုပ်ဘိုန်ဒိုရ်ယာပ်ခြိုင် ပုန်တမ်အုန်ရန်လိရင်င်အိုဝ်။

အူဒေါန် ၂၉

(၁) ဘီတွန်ကူယဝ်ကယျိုင်ရရ်ရ်ပါင်ဘာ်ဖုင်ဒေ ကောပ်လှအုန်
ဘဲဂိုဝ်ဒေပုန်ဟန်ဆာ ခိုည်အုင်ခိုည်ချန်ဒေ ရန်ဘာ်ဖုင်ဒေ။

(၂) ဘီတွန်ကူ ကုန်ဒါနှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဒေ ဂါရ ပုန်ဘိုန်ဒိုရ်
ယာပ်ခြိုင်ဒေ၊ လိုဒါဂိုဝ်မံင်ပွမံင်ခါန်ဥပဒေ၊ လိုလုန်နံပံရံပံချန်
ပည်နှဲပုန်ဘုပ်ဘိုန်ဘီ ဂါရ ပုန်ဘိုန်ယာပ်ခြိုင်ဘီ၊ လတယိုဝ်
ပည်ဆိန်ထံမ်၊ လတညာဒဲး;အုန်ပဲန်အကျိုအရာဒဲး; ဘီကုင်ဘီရူ
ဂဲချန်တခိုည်နွဲရ်;ဆလိင်တွန်ကူ ရန်ဘာ်ဖုင်ဒါဒိမိုကရေဆီ။

(၃) ကာဘိုန်ဓာတ်ပုံနံခံပ်ဂါရိုပီနီရဇံင် ကုလသမဂ္ဂ ယာမ်ဒါအယ တနဲ့ပုံနံဘုပ်ဘိုနံ ဂါရို ပုံနံဘိုနံဒိုရ်ယာပ်ခြင်ဒါ;အယ်ဒီနံ။

အူဒေါန် ၃၀

ကာဘိုန်တိုဝ်;ကုရ်လူတ်အိုမ်ဇဲ ပါတဘေ,ရဇံင်ဇဲဂြည် ပြို;လေး; အိုဝ်ဒါ;မိုဝ်; ဘိုနံရ်ရ်ဘိုနံညာပုန်ကုင်အူကုင်၊ ပုန်ဖုင်အူဖုင်၊ ပုန်အူကူအူပံင် ခံပ်ဒေပုံနံလူပုံနံယာ;ပဲတ်နဲ့ပုံနံဘုပ်ဘိုနံ ဂါရို ပုံနံဘိုနံဒိုရ်ယာပ်ခြင်ပုံနံတမ်ရန်ဘေ, ရဇံင်ဇဲဂြည် ပြို;လေး;အိုဝ်။

